

Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat van [datum] ,
nr. IENW/BSK- , houdende wijziging van bijlage V van de
Omgevingsregeling in verband met het vaststellen van een emissiefactor voor een
huisvestingssysteem

**HOOFDDIRECTIE
BESTUURLIJKE EN
JURIDISCHE ZAKEN**

(KetenID WGK027903)

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,

Gelet op de artikelen 4.3, vierde lid, 16.6 en 16.55, tweede lid, van de
Omgevingswet;

BESLUIT:

Artikel I

De Omgevingsregeling wordt als volgt gewijzigd:

Bijlage V bij de artikelen 4.5, 4.6, 4.7, eerste en tweede lid, 6.14, vierde en vijfde
lid, 7.124, tweede lid, 8.31, vierde en vijfde lid, en 9.3, derde lid, van deze
regeling (huisvestingssystemen en emissiefactoren van de Omgevingsregeling
wordt op de aangegeven wijze gewijzigd:

[zie de bijlage voor Bijlage V van de Omgevingsregeling in renvooi]

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 1 april 2026.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

A.A. Aartsen

Toelichting

A. Algemeen deel

1. Inleiding

Met deze wijziging van de Omgevingsregeling zijn in bijlage V van de Omgevingsregeling voor emissiearm stalsysteem HA1.34 de systeembeschrijving en de emissiefactor voor ammoniak aangepast. Stalsysteem HA1.34 is een systeem voor de diercategorie melk- en kalfkoeien van 2 jaar en ouder (inclusief kalveren jonger dan 14 dagen) van de hoofdcategorie rundvee. Voor deze wijziging is voor dit systeem de stalbeoordelingsprocedure doorlopen, waarbij de emissiefactor voor ammoniak is bepaald. Met die emissiefactor voldoet het systeem aan de emissiegrenswaarde voor melkvee.

HA1.34 betreft het emissiearme stalsysteem 'Ligboxenstal met vlakke vloer met rubber sleufvloer, vlakke langssleuven en geprofileerd rubber (hellende V-vorm), groeven en nopjes tussen de langssleuven met vingermestschuif'.

2. De regeling

Milieuregelgeving voor stallen

De regulering van milieubelastende activiteiten onder de Omgevingswet vindt voor emissiearme stalsystemen plaats via een stelsel van emissiefactoren en emissiegrenswaarden. De emissiefactoren, opgenomen in bijlage V van de Omgevingsregeling, geven het gemiddelde weer van de in innovatieve stallen gemeten emissies per dierplaats bij het gebruik van een bepaald emissiearm stalsysteem.

De emissiegrenswaarden per diercategorie voor ammoniak, voor melkvee opgenomen in artikel 4.818 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), zijn bepalend voor de stalsystemen waaruit gekozen kan worden bij het aanvragen van een omgevingsvergunning milieubelastende activiteit of bij het bouwen of renoveren van een stal waarbij de meldingsplicht geldt. Een veehouder dient bij de meldingsplicht of bij de aanvraag van een omgevingsvergunning milieubelastende activiteit te kiezen tussen emissiearme stalsystemen (bijlage V) of emissiearme staltechnieken (bijlage VI) om te voldoen aan de emissiegrenswaarden voor ammoniak en fijnstof en de geurnormen.

In bijlage V van de Omgevingsregeling zijn per emissiearm stalsysteem voor de verschillende landbouwhuisdieren (diercategorieën) emissiefactoren opgenomen voor ammoniak, geur en fijnstof. Aan de hand van deze emissiefactoren bepaalt het bevoegd gezag of wordt voldaan aan de emissiegrenswaarden en de geurnormen voor stallen.

Emissiefactor ammoniak HA1.34

Voor stalsysteem HA1.34 was een voorlopige emissiefactor bepaald, geldig tot 26 april 2024. Een voorlopige emissiefactor was voor de inwerkingtreding van het stelsel Omgevingswet een factor die in principe voor een periode van drie jaar gold. Tijdens deze periode werd de stalbeoordelingsprocedure uitgevoerd.

De stalbeoordelingsprocedure voor een stalsysteem bestaat uit stalmetingen, waaruit de (gemiddelde) emissiefactor voor ammoniak wordt bepaald. Omdat de stalbeoordelingsprocedure voor dit stalsysteem succesvol is doorlopen en daarbij gebleken is dat de emissiefactor voldoet aan de emissiegrenswaarde, is dit stalsysteem met een emissiefactor voor ammoniak toegevoegd aan bijlage V.

Om in bijlage V voor het stalsysteem HA1.34 de emissiefactor vast te leggen zijn in de tweede kolom van rij HA1.34 niet langer de voorwaarden van de vorige, voorlopige, emissiefactor opgenomen. Daar stond voor de voorlopige emissiefactor voor het stalsysteem: *“waarvoor voor 1 januari 2024 een omgevingsvergunning is verleend als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht of waarvoor tussen 1 januari 2024 en 26 april 2024 een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit is verleend, of, als een vergunning niet nodig was, die rechtmatig in gebruik is genomen voor 26 april 2024”*.

Afwijkend werkingsprincipe ten aanzien van eerder onderzochte stalvloeren

Dit emissiearme stalsysteem voor melkvee wijkt af van de in 2023 en 2025 onderzochte¹² emissiearme stalvloeren voor melkvee. Bij huisvestingssysteem HA134 is de mestkelder, indien aanwezig, volledig afgedicht met een rubberen topvloer, waardoor ammoniakemissie vanuit de kelder wordt tegengegaan.

3. Verhouding tot nationale regelgeving

Het bestaande stelsel van het reguleren van milieubelastende activiteiten is onderdeel van de Omgevingswet. Deze regeling is een wijziging binnen het stelsel. Het stelsel zelf wordt met deze regeling niet gewijzigd.

4. Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)

Het gewijzigde huisvestingssysteem HA1.34 dat inclusief emissiefactor voor ammoniak is toegevoegd aan bijlage V van de Omgevingsregeling, kan worden toegepast bij het bouwen of renoveren van stallen in combinatie met een melding bij meldingsplicht, of in combinatie met het aanvragen van een omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten. Dit biedt een extra keuzemogelijkheid voor veehouders om te voldoen aan de emissiegrenswaarde, bij (ver)bouw van hun stal. Deze wijziging stimuleert dus het toepassen van innovatie en emissiereductie in de melkveehouderij.

5. Uitvoering

Deze wijziging binnen het stelsel heeft geen gevolgen voor de uitvoering. Er is geen sprake van stijging van de bestuurlijke lasten voor gemeenten die bevoegd gezag zijn.

Deze wijziging heeft geen effect voor veehouders met stallen met reeds geïnstalleerde emissiearme stalvloeren. Melkveehouders hoeven alleen te voldoen aan de huidige emissiegrenswaarde bij nieuwbouw of verbouw van hun stal. Met

¹²Schatting van stikstofverliezen uit stallen op basis van de stikstof-fosfaat verhouding in afgevoerde mest', Groenestein et al., 2023

² 'Stikstofverlies uit stallen op basis van stikstof-fosfaatverhouding in afgevoerde mest' – Ogink et al., 2025

deze wijziging krijgen melkveehouders een extra optie om met hun stal aan de emissiegrenswaarde te voldoen.

6. Toezicht en handhaving

Deze wijziging binnen het stelsel heeft geen gevolgen voor het toezicht en de handhaving.

De systeembeschrijving van dit emissiearme stalsysteem, die handvatten geeft voor het gebruik van het systeem door de veehouder, geeft ook handvatten voor toezicht op het gebruik van dit systeem, door de omgevingsdiensten en bevoegd gezag. Als een veehouder het huisvestingssysteem niet gebruikt volgens de systeembeschrijving, kan dit aanleiding geven voor handhavend optreden. Het is dan namelijk waarschijnlijk dat de (gemiddelde) emissiereductie van dit systeem in de praktijk niet wordt behaald.

De nieuwe, uitgebreide, versie van de systeembeschrijving van huisvestingssysteem HA1.34 is gelijktijdig met deze wijziging gepubliceerd op de website van Informatiepunt Leefomgeving.

7. Financiële gevolgen

De wijziging heeft tot gevolg dat rundveehouders dit emissiearme stalsysteem kunnen gebruiken in hun stal om te voldoen aan de emissiegrenswaarde voor ammoniak voor rundvee in het Bal. Rundveehouders kunnen dit stalsysteem weer toepassen bij het nieuw bouwen of renoveren van hun stal. Dit stalsysteem stond namelijk vanaf 26 april 2024 niet meer in de bijlage, omdat de voorlopige emissiefactor van destijds was verlopen. Dit stalsysteem is minder kostbaar dan enkele andere emissiearme stalsystemen in bijlage V waarmee voldaan kan worden aan de emissiegrenswaarde.

Voor de leverancier van dit emissiearme stalsysteem betekent dit dat dit stalsysteem vaker verkocht kan worden in Nederland, aangezien het in de omgevingsvergunning milieubelastende activiteit of in het kader van een melding bij bouw of verbouw gebruikt kan worden om te voldoen aan de emissiegrenswaarde voor melkvee in het Bal.

8. Advies en consultatie

Het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) is om advies gevraagd tijdens de internetconsultatie (PM follow up).

PM reacties op het consultatieproces, met een toelichting over de verwerking daarvan alsmede proces van voorbereiding en uitkomsten van overleggen met betrokken leveranciers, decentrale overheden en andere partijen.

9. Overgangsrecht, vaste verandermomenten, minimum invoeringstermijn en inwerkingtreding

Overgangsrecht

Huisvestingssysteem HA1.34 kan weer worden toegepast als emissiearm stalsysteem in het geval van een aanvraag van een omgevingsvergunning milieubelastende activiteit voor nieuwe stallen of indien stallen ingrijpend worden gerenoveerd. Ook voor meldingsplichtige stallen, kan dit stalsysteem bij

nieuwbouw of renovatie worden gebruikt om te voldoen aan de emissiegrenswaarden.

Deze wijziging heeft geen effect voor veehouders met stallen met reeds geïnstalleerde emissiearme stalvloeren en kan alleen gevolgen hebben voor melkrundveestallen die na 1 april 2026 worden gebouwd, ingrijpend worden gerenoveerd of voor het eerst in gebruik worden genomen. Voor dergelijke activiteiten moet namelijk een vergunningaanvraag worden ingediend. Ook in gevallen waarvoor geen vergunning vereist is voor het bouwen of renoveren van een stal (bij het verplicht melden van de activiteit) kan het betreffende stalsysteem worden ingezet om aan de emissiegrenswaarde te voldoen. De emissiegrenswaarde is dus ook van toepassing indien de activiteiten op zodanige wijze wijzigen dat er kan worden gesproken van een ingrijpende renovatie, waarmee op basis van artikelen 3.201 en 3.202 van het Besluit activiteiten leefomgeving een nieuwe omgevingsvergunning moet worden aangevraagd, danwel een melding moet worden ingediend, bij melkveebedrijven met een dierenaantal van onder de 200.

Voor reeds bestaande stallen die uitgevoerd zijn met de HA1.34 stalvoer blijft de oude voorlopige emissiefactor geldig en heeft deze regeling geen gevolgen.

Inwerkingtreding

Het beoogde tijdstip van inwerkingtreding is 1 april 2026. Dit is een van de vaste verandermomenten voor ministeriële regelingen als bedoeld in aanwijzing 4.17, tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Publicatie is gepland voor januari 2026. Daarmee wordt voldaan aan de minimuminvoeringstermijn van drie maanden als bedoeld in aanwijzing 4.17, vierde lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT - OPENBAAR
VERVOER EN MILIEU,

A.A. Aartsen